

Voorwoord

Hierbij treft u het programma aan van D66zuidwesthoek voor de raadsperiode 2006 - 2010.

Dit programma is een uitvloeisel van onze toekomstvisie 2025, die wij medio 2005 hebben gepresenteerd.

D66zuidwesthoek is een plaatselijke partij met landelijke binding. Dat betekent dat mensen die zich niet aangetrokken voelen tot D66 landelijk, zich bij ons wel thuis kunnen voelen.

D66zuidwesthoek streeft naar een gemeente waar het goed wonen is voor iedereen.

Om goed te kunnen wonen moet er aan tenminste drie voorwaarden worden voldaan.

Deze zijn:

1. Het moet betaalbaar zijn en blijven: **een zuinige gemeente**
2. Er moet harmonie heersen tussen mens, dier en milieu: **een groene gemeente**
3. Er moet gelijkheid en duidelijkheid zijn voor iedereen: **een duidelijke gemeente**

Om iedereen goed te laten wonen, zal de gemeente specifiek aandacht moeten schenken aan die bevolkingsgroepen die nu nauwelijks aan bod komen. Daarbij denken wij aan starters, sociaal minder bedeelden en hulpbehoevenden. De aandacht voor deze bevolkingsgroepen dient niet alleen financieel te zijn, maar zeker ook facilitair.

Daarnaast zal Woensdrecht de natuur en het milieu moeten zien als volwaardige partners. We presenteren ons wel als groene gemeente, maar bedreigen datzelfde groen met allerlei uitbreidingsplannen. Woensdrecht zal moeten kiezen.

Om gelijkheid en duidelijkheid te creëren, zal politiek Woensdrecht de burger voor vol moeten gaan aanzien. Dit betekent dat zij meer moet luisteren naar de bevolking en de bevolking meer invloed moet geven. Aan de buurtplatforms bijvoorbeeld, maar dan wel platforms met beslissingsbevoegdheden.

Bovendien mag er geen onderscheid gemaakt worden tussen burgers. Wat de een mag, moet de ander ook mogen. Nu lijkt de ene burger wel eens meer te mogen dan een ander.

Ook de communicatie tussen bestuur en burger kan op vele fronten worden verbeterd.

In de navolgende hoofdstukken kunt u lezen hoe wij tegen bepaalde zaken aankijken. Voor meer informatie hierover kunt u terecht bij onze fractieleden. De adressen staan achter in dit programma. D66zuidwesthoek vindt boven alles dat er actie ondernomen moet worden. De tijd van oeverloos praten over zaken als starterswoningen, nieuwbouw vmbo, brede school, burgerparticipatie heeft al veel te lang geduurd. We moeten niet praten, we moeten doen!

Wie dat voor D66zuidwesthoek moeten gaan doen? Wij hebben geschikte mensen bereid gevonden dit programma te verwezenlijken. Mensen op wie u, gezien hun opleiding en ervaring, kunt vertrouwen dat ze dat ook kunnen. Achter in dit programma treft u onze kieslijst aan met een korte achtergrond van de eerste kandidaten.

D66ZUIDWESTHOEK WIL WOENSRECHT VERANDEREN. WILT U DAT OOK?

1. een zuinige gemeente

1.0 Financiën

Wij zeiden al dat Woensdrecht betaalbaar moet zijn.

Dat moet worden gegarandeerd door het maken van keuzes.

De door ons geïntroduceerde nul-plus optie dient daarbij als leidraad te gelden.

Dit houdt in dat we ons in principe niets kunnen veroorloven, tenzij een project:

- o op lange(re) termijn duidelijk voordeel biedt
- o het milieu ten goede komt
- o de leefbaarheid van de kernen voor de lange(re) termijn verbetert
- o van cultuurhistorische waarde is
- o voor een algemeen aanvaardbaar maatschappelijk nut is(bijv. hulp bij rampen)

Alleen: investeren in de ene zaak betekent wel dat je zult moeten bezuinigen op andere zaken. Alleen dan houden we de financiën in toom en de gemeente betaalbaar.

1.1 Onroerendzaakbelasting (OZB)

Eenzijds is D66zuidwesthoek niet gelukkig met de afschaffing van de OZB gebruikersdeel, want de zelfstandigheid van gemeenten wordt daardoor kleiner. Immers, als je als gemeente slechts heel beperkt kunt zorgen voor eigen inkomsten, ben je bijna volledig afhankelijk van een ander, in dit geval de Nederlandse staat.

Anderzijds juichen we zelfs de complete afschaffing van OZB toe. Er zijn betere vormen van belastinginning te bedenken die het principe van “de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten” meer tegemoetkomen dan de OZB.

Er is een tweede argument waarom wij afschaffing van het gebruikersdeel OZB voor woningen toejuichen. Dit is namelijk de enige manier om de coalitie van ABZ, CDA en VVD te dwingen om te komen tot echte bezuinigingen. Het met de afschaffing samenhangend wetsvoorstel om de overige tariefstijgingen jaarlijks te maximaliseren heeft dan ook onze volle instemming.

De huidige coalitie van ABZ, CDA en VVD heeft afgesproken dat de OZB in Woensdrecht jaarlijks met 7,5% mocht stijgen. Daarnaast stegen de afvalstoffenheffing, de rioolrechten, de hondenbelasting en de toeristenbelasting fors. De belastingdruk werd elk jaar met meer dan 10% verhoogd! Dat is nogal wat. Zeker als je bedenkt dat de lonen de afgelopen jaren nauwelijks gestegen zijn.

D66zuidwesthoek vergelijkt de gemeente Woensdrecht met een normaal bedrijf. Elk jaar begroot een bedrijf hoe groot zijn inkomsten (lees: omzet) worden en hoeveel uitgaven het heeft. Veelal zullen de uitgaven de inkomsten fors overstijgen.

Het bedrijf gaat daarop bezuinigen. Welke kosten zijn echt noodzakelijk en waar kunnen we minder geld aan uit geven? Zomaar de omzet met 10% laten stijgen is niet mogelijk, dus moet men het wel zoeken in de uitgavenkant. Woensdrecht doet het anders. Daar kijkt men eerst hoeveel extra inkomsten ze kan begroten (lees: hoeveel extra belasting gaan we vragen) en pas dan kijkt men of de uitgaven allemaal wel zo noodzakelijk zijn.

D66zuidwesthoek is altijd al tegen deze werkwijze geweest. Wij vinden dat je de OZB met maximaal het inflatiepercentage mag laten stijgen. Voor de rest zul je heel simpel minder geld moeten uit geven.

1.2 hondenbelasting

Wij blijven gekant tegen de hondenbelasting. Weliswaar wordt er nu een deel van gebruikt om de overlast aan te pakken, maar het overgebleven deel gaat naar de algemene middelen. Daarbij komt nog dat veel van onze inwoners die belasting waarschijnlijk niet eens betalen. Gecontroleerd wordt er immers niet.

1.3 ambtelijk apparaat

D66zuidwesthoek wenst kaders te stellen om vanuit de gemeenteraad sturing te geven aan en controle uit te oefenen op de ontwikkeling van het ambtelijk apparaat in de toekomst. Aanleiding hiervoor is de door ons gewenste afslanking van het ambtelijk apparaat als belangrijk onderdeel van een bezuinigingsoperatie. Wij wensen te kunnen zien hoe dit proces verloopt, om het te kunnen sturen en controleren.

1.4 investeringen

Wil dat zeggen dat D66zuidwesthoek geen investeringen wenst te doen? Nee, zeker niet.

Wij wensen te investeren in mensen, onderhoud en noodzakelijke voorzieningen.

Investeer in starterswoningen opdat onze jongeren niet wegtrekken, investeer in goedkope seniorenwoningen opdat ouderen in hun eigen gemeente kunnen blijven wonen.

Investeer in onderwijs, investeer in bibliotheken, investeer in organisaties als het Gecoördineerd Ouderenwerk (GOW). Daar hebben wij zeker geld voor over, zonder dat de belasting hiervoor drastisch omhoog hoeft. Het is een kwestie van durven kiezen. Natuurlijk moeten wij het onderhoud in onze gemeente wel goed blijven doen.

<ul style="list-style-type: none">• kerntakenbeleid• O+ optie. Geen nieuwe uitgaven tenzij ...• geen nieuwe wegen en hobbels, wel onderhoud• terugbrengen van ambtelijke kosten	<ul style="list-style-type: none">• verhoging belastingen met max. inflatiecorrectie• afschaffen hondenbelasting• investeren in mensen, onderhoud, voorzieningen
--	--

2.0 een groene gemeente

2.1 grenspark

De samenwerking met het Grenspark - Kalmthoutse Heide zullen we moeten invullen door aan de Nederlandse zijde van dit grensoverschrijdende park ook ingangen te realiseren. Bijvoorbeeld bij de voormalige Boudewijngroeve, zodat er optimaal genoten kan worden van de vele hectaren bos en heide. Grootschalige woningbouw aldaar wijzen we resoluut van de hand.

Door economische teruggang kunnen mensen minder besteden aan vakantie en blijven dichterbij huis.

Daarom past een torenhoge toeristenbelasting niet in dat beleid.

D66zuidwesthoek wenst de recreatieve mogelijkheden te richten op de natuur. Dit kan zowel actief als passief.

Denk hierbij aan uitbreiding van fiets- wandel- en rutterroutes in combinatie met overnachten bij de boer.

Grootschalige projecten die per definitie een zware belasting voor de natuur opleveren, wijzen wij af.

De ontwikkeling van de regio Brabantse Wal staat nog in de kinderschoenen maar biedt kansen.

De verstedelijking in West-Brabant zet door; het is echter absoluut noodzakelijk dat Woensdrecht en de regio Brabantse Wal transformeren in een aaneengesloten natuurrijk gebied.

Wij pleiten ervoor het resterende deel van de Koningin Wilhelmina Kazerne, terug te geven aan de natuur.

Dan is het "hemels" wonen en recreëren voor zowel onze eigen bevolking als de groeiende stroom bezoekers.

Het ligt dan ook voor de hand dat onze gemeente zich met een mooi en verzorgd landschap wil profileren. Niet alleen voor de mensen die hier wonen, maar ook naar buiten toe.

De bewoners moeten er zich thuis voelen en trots zijn op hun eigen landschap. De gemeente zorgt voor behoud, herstel en ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden.

2.2 natuurontwikkeling

De gemeente zal een aaneengesloten natuurlijke en landschappelijke structuur ontwikkelen met houtwallen, bomenrijen, poelen, bermen en bospercelen, afhankelijk van de aanwezige landschapstypen. De basis hiervoor wordt gevormd door het opstellen respectievelijk uitvoeren van een gemeentelijke landschapsvisie.

Gemeentelijke gronden inzetten of ruilen voor natuurontwikkeling. Woensdrecht zal de toegankelijkheid van het agrarisch gebied stimuleren, o.a. middels kerkenpaden; rond de bebouwde kom groene zones aanleggen; de bestemmingsplannen actualiseren en handhaven ten behoeve van een betere bescherming van natuur, landschap, cultuurhistorie en water.

Tenslotte streven we een beperking van lichthinder na, door bijvoorbeeld het opstellen van een lichthinderplan als onderdeel van het milieubeleidsplan. Dit aandachtspunt koppelt de gemeente zoveel mogelijk aan andere basiskwaliteiten, als stilte en open ruimtes.

<ul style="list-style-type: none">• teruggeven van Wilhelmina kazerne aan natuur• uitbreiding grenspark• afschaffen toeristenbelasting	<ul style="list-style-type: none">• invoeren landschapsbeleidsplan• uitvoeren groenbeleidsplan
--	---

3.0 een duidelijke gemeente

3.1 democratisering

Als u op 7 maart 2006 uw stem uitbrengt, dan moet u kiezen. Alle deelnemende partijen hebben ideeën die u aanspreken, maar diezelfde partijen hebben ook standpunten waar u het volslagen mee oneens bent. Maar toch moet u kiezen. Natuurlijk kunt u op een kandidaat stemmen die u leuk vindt, kent vanuit kerk, vereniging of kroeg; maar voelt u zich betrokken bij het reilen en zeilen van ons Woensdrecht dan zult u het voor en tegen van de politieke partijen moeten afwegen. En u zult concessies moeten doen aan uw ideeën over het wel en wee in onze gemeente. De partij waar u op stemt zal echter in de vooronderhandelingen om tot een coalitie te komen ook weer concessies moeten doen. En dan is het politieke praathuis (raadszaal) eigenlijk overbodig geworden. Daarvan zijn in Woensdrecht voorbeelden te over. En daarmee is de zuivere vorm van democratie verloren.

D66zuidwesthoek vindt dat hij de verplichting heeft om de standpunten en belangen van haar kiezers in de raadsvergadering duidelijk neer te zetten en zonder achterkamertjespolitiek het debat in te gaan. Natuurlijk moet er geluisterd worden naar andere partijen. Maar wel in het praathuis, en daar tot overeenstemming komen met anderen op basis van argumentatie over het te bespreken onderwerp. Dus geen coalitie vooraf, geen machtsblok, niet besturen bij meerderheid van stemmen, maar besturen op basis van de zienswijze van alle partijen. Slechts dan kan een gemeenschap democratisch bestuurd worden. Deze zienswijze is door het nastreven van macht volkomen uit het oog verloren. Het zal een lange tijd duren voordat een ieder doordrongen is van echt democratisch bestuur. Daarom wil D66zuidwesthoek nu reeds uitspreken dat zij niet voor of tegen een coalitie is, maar zuiver en duidelijk de denkwijze naar buiten wil brengen; in het openbaar. Ons ideaal is: geen coalitie vooraf maar op basis van overeenstemming tot uitvoering te komen.

Wij zijn echter nuchter genoeg te beseffen dat de politieke werkelijkheid op dit moment anders is.

Een aantal jaren geleden is het dualisme ingevoerd, waardoor deskundige mensen kunnen solliciteren naar een wethouderspositie, juist zonder politiek geëngageerd te zijn. In Woensdrecht is dat nog niet het geval en worden de wethouders nog altijd uit de lokale politieke partijen aangesteld, terwijl het in wezen deskundigen moeten zijn, die raadsbesluiten uitvoeren.

Bij vervanging van een wethouder stellen wij een open sollicitatieprocedure voor. Affiniteit met Woensdrecht en haar inwoners is een pré.

Wethouders hoeven dan minder publiciteit na te streven, waardoor zij hun werktijd aan inhoudelijke zaken kunnen besteden. Alleen al door deze maatregel kan het aantal wethouders in Woensdrecht terug van 4 naar 3.

3.2 regels en verordeningen

Er is heel voorzichtig een begin gemaakt met de vereenvoudiging van allerhande regels en voorschriften. Zo is het vergunningenstelsel aangepakt met de nota evenementenbeleid .

Ons voorstel om de Welstandscommissie minder macht te geven, heeft het niet gehaald. D66zuidwesthoek blijft van mening dat deze commissie op afstand moet worden gezet.

Wij blijven pleiten voor meer vrijheid voor de burgers betreffende hun bouwplannen. (éénloket functie)

3.3 Meer naar de burger luisteren

Dat betekent dat wij de buurtplatforms, sportraad, jeugdraad en andere belangengroeperingen met advies en daad moeten bijstaan; ze financieel moeten steunen en bovenal kennis moeten nemen van hun reilen en zeilen. Het uiteindelijke doel is een betere afweging te krijgen van individuele ten opzichte van algemene belangen.

<ul style="list-style-type: none">• minder regels met duidelijke randvoorwaarden• beter gestroomlijnde procedures• éénloketfunctie bouw- en bouwvergunningen• vraaggewijze sturing, niet aanbodsgewijs	<ul style="list-style-type: none">• 3 deskundige wethouders buiten de politiek• buurtplatforms een eigen budget• invoering burgerinitiatief en referendum• pro-actief inspraak burgers bij belangrijke besluiten
---	---

4.0 een zorgzame gemeente

4.1 integratie minderheden

D66zuidwesthoek is een partij die open staat voor andere culturen. Wel vinden we dat deze culturen zich, met behoud van hun eigen identiteit, moeten integreren binnen de zogenaamd 'normale' samenleving. D66zuidwesthoek is er zich van bewust dat alleen het uitspreken van deze zin niet voldoende is om ook het gewenste resultaat te bereiken. Als gemeente zul je de mogelijkheden moeten bieden om te kunnen integreren. Dit kan heel praktisch door bijvoorbeeld het automatisch aanbrengen van voorzieningen voor gehandicapten en ouderen, maar ook beleidsmatig door op alle relevante beleidsvelden specifiek aandacht te schenken aan deze bevolkingsgroepen. Daarmee willen wij andere culturen niet in een apart hokje stoppen, de 'normale' samenleving heeft dat reeds gedaan. Specifieke aandacht is dan juist de enige mogelijkheid om hen uit dat hokje te krijgen.

Bij het opstellen van antidiscriminatiebeleid wordt rekening gehouden met allochtonen en gehandicapten. Een groep die bijvoorbeeld vaak wordt vergeten zijn de homoseksuelen. Ten onrechte wordt aangenomen dat dit niet hoeft, omdat homoseksualiteit algemeen geaccepteerd zou zijn. De praktijk bewijst echter dat dit absoluut niet het geval is. D66zuidwesthoek vindt dan ook dat ook deze groep mensen aandacht verdient op de diverse beleidsterreinen.

Om te zorgen dat alle bevolkingsgroepen op alle beleidsterreinen voldoende aandacht krijgen, is het noodzakelijk dat er een aparte portefeuille komt voor gelijke behandeling. De wethouder die deze portefeuille beheert, zal niet alleen binnen de gemeentelijke organisatie moeten toezien dat deze groepen de juiste aandacht krijgen, maar hij zal ook regelmatig contact moeten onderhouden met de verschillende belangenorganisaties. Want hoe spijtig het ook is, de noodzaak van die verschillende belangenorganisaties is nog steeds aanwezig.

4.2 ouderenbeleid

Wij moeten ons voorbereiden op een toekomst waarin ouderen veel meer het straatbeeld en het sociale leven gaan bepalen dan nu het geval is. Dat heeft niets te maken met zorg voor zieken, zwakken.

Ouder zijn betekent niet automatisch zorgbehoefte zijn. De groep ouderen die actief en vitaal zijn, is vele malen groter. Hij vindt zijn weg wel naar de ouderenbonden, als ze daar vinden waarnaar ze vragen.

De ouderen van de toekomst zullen anders zijn dan die van nu. Vitaler, kritischer, gevarieerder naar afkomst, meer ontwikkeld en waarschijnlijk welgestelder. Willen de ouderenbonden in de toekomst hun belangrijke taken kunnen blijven vervullen, dan zullen ze zich in dat wat zij aanbieden, meer moeten gaan richten op die toekomstige ouderen.

Het is ons inziens de belangrijke taak van de ouderenbonden, in samenwerking met het Gecoördineerd Ouderenwerk (GOW) en de gemeente, senioren actief en gericht te betrekken bij hun activiteiten. Het GOW zal haar taken moeten intensiveren en uitbreiden. De politiek moet daarvoor de kaders scheppen, waarbij natuurlijk ook de belangen van anderen mee worden gewogen.

Daartoe vinden zij binnen hun geledingen talloze goedopgeleide, ervaren en betrokken mensen die, in tegenstelling tot andere groepen, over de tijd beschikken zich serieus met zaken bezig te houden.

DE VERGRIJZING IS GEEN PROBLEEM, ZIJ IS EEN VERRIJKING VAN ONZE SAMENLEVING

4.3 taken gemeente

Niet direct een uitvoerende taak van de ouderenbonden, maar wel een belangrijke zaak is, in onze ogen, de begeleiding van de gemeente als het gaat om herinrichting van woon- en vooral winkelgebieden. De senioren van vandaag en morgen staan actief onze gemeenschap, Daar hebben ze recht op en daar zal de gemeente rekening mee moeten houden Als de Raadhuisstraat op de schop gaat, moet het resultaat een verbetering inhouden ook voor ouderen. Want er zullen meer scootmobiles komen, meer hulpmiddelen die het lopen vergemakkelijken, meer voertuigen die zonder rijbewijs te besturen zijn. Dat betekent: een betere toegankelijkheid van winkels, bredere en vlakke trottoirs, meer mogelijkheden om van de rijweg de stoep op te komen, minder drempels, bredere deuren en uitbreiding van het aantal parkeerplaatsen voor mensen die slecht ter been zijn.

Kortom, bij de gemeente zal een denkomslag moeten komen en de bonden zullen daarop moeten toezien. Pro-actief. Dus voor dat er één streep op het papier is gezet.

4.4 volksgezondheid

De gemeente is verplicht een nota volksgezondheid te hebben.

Daarnaast speelt natuurlijk de invoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) een belangrijke rol. Omdat deze wet bestuurlijk (Tweede Kamer) nog lang niet is uitgekristalliseerd, is het moeilijk daarop vooruit te lopen. Het "veld" is echter al druk bezig de voorstellen die er nu liggen in beleid om te zetten.

Wat overduidelijk is geworden is dat de "zorg" in de breedste zin, een gemeentelijke taak gaat worden. De gemeentes gaan de regie voeren.

Daartoe moeten we op de eerste plaats inzicht hebben in de vraag naar zorg, nu en in de toekomst.

Vervolgens moeten we vaststellen wat we willen bieden: de maximale WMO-variant of volstaan we met voortzetting van onze huidige aanbod met alleen de nieuwe verplichtingen?

4.5 Ouderenzorg

In Nederland, dus ook in Woensdrecht, zal de verjonging van de vergrijzing toeslaan. (je bent geen 75 jaar oud maar 75 jaar jong). D66zuidwesthoek opteert in eerste instantie voor participatie en eigen verantwoordelijkheid. Dat wil zeggen dat we vooral de reeds bestaande zorg- en ondersteuningsorganisaties willen stimuleren en activeren.

In elke kern van Woensdrecht is er een Raad Ouderen Welzijn (ROW).

In die raden kunnen leden van het KBO (katholieke bond voor ouderen), ANBO (Algemene Nederlandse Bond voor Ouderen) leden van de Zonnebloem, Maatschappelijk Werk en gewone burgerleden zitting nemen. De voorzitter van de ROW is automatisch lid van het bestuur van het Stichting Gecoördineerd Ouderenwerk (GOW).

Het GOW heeft als doelstelling het ondersteunen van ouderen bij het zelfstandig wonen.

Wij als D66zuidwesthoek zijn trots op deze organisatie die mensen in het middelpunt plaatst. Zij geeft voorlichting, verwijst door en biedt ondersteunende diensten zoals maaltijdbezorging en personenalarmering.

D66zuidwesthoek is vooralsnog voorstander van het onderbrengen van zorgtaken bij het GOW, waardoor geen nieuwe organisaties in het leven geroepen behoeven te worden.

Een getraind en ervaren team van professionals en vrijwilligers zal zijn activiteiten ook voor andere doelgroepen beschikbaar stellen.

4.6 Vrijwilligerswerk en zorghulpverlening

Binnen de gezondheidszorg zijn vele mantelzorgers, vrijwilligers, patiëntenverenigingen, zelfhulpgroepen e.d. actief. De gemeente kan ten behoeve van deze groepen een faciliterende taak vervullen, zoals:

1. het beschikbaar stellen van ruimtes tegen kostprijs, waaronder gymzalen, vergaderzalen, groepsruimtes
2. het inrichten van een vrijwilligersvacature bank, waarbinnen diverse groepen geënthousiasmeerd kunnen worden tot vrijwilligerswerk (gepensioneerden, werkloze jongeren om werkervaring op te doen)
3. subsidiëren van kleinschalige projecten van en door vrijwilligers

4.7 Het gemeentelijke minimabeleid

D66zuidwesthoek wenst dat de gemeenteraad over dit thema een afzonderlijke beleidsnota vaststelt, waarin de mogelijkheden van een eigen gemeentelijk minimabeleid worden aangegeven en waarin politieke keuzes worden gemaakt ten aanzien van deze mogelijkheden.

<ul style="list-style-type: none">• uitbouwen GOW• opstellen nota volksgezondheid• Voldoen aan de eisen gesteld in de WCPV.• individuele sport subsidie• invoering minimabeleid	<ul style="list-style-type: none">• Zorgdragen uitvoering van de jeugdgezondheidszorg (JGZ)• bevorderen voldoende aanbod huisartsenzorg• invoering portefeuille integratie• uitbreiden recreatief zwemmen• inspraak ouderen
---	---

5.0 een sportieve en culturele gemeente

5.1 Sport

D66zuidwesthoek is van mening dat de goede kant van bewegen en recreatief sporten gestimuleerd moet worden. Dit gebeurt momenteel door het bieden van faciliteiten (lees: sportvelden, sportzalen) en door het verstrekken van subsidies aan jeugdleden.

Dat laatste klinkt heel logisch, maar is eigenlijk merkwaardig. De achterliggende gedachte is het logische deel: zorg dat de jeugd tegen gereduceerd tarief kan sporten.

Maar wat als de jeugd kiest voor een individuele sport? Die vorm van bewegen kan zeker zo gezond zijn, maar is niet subsidiabel. Gezocht moet worden naar een oplossing door middel van individuele subsidie.

D66zuidwesthoek is warm voorstander van het leggen van verantwoordelijkheid daar waar zij thuishoort: bij de mensen die ermee bezig zijn.

Zo betreuren wij het dat de destijds in het leven geroepen sportraad is opgeheven. Wij zijn er van overtuigd dat een goed werkende sportraad een aanwinst zal zijn. Een sportraad kan verenigingen namelijk bijstaan op het gebied van financiën, faciliteiten, organisatie, aandacht voor doelgroepen en het creëren van een vrijwilligerspool. Allemaal zaken die nu gedeeltelijk worden geregeld door de gemeente.

Dat kost een gemeente niet alleen veel kostbare tijd, de ambtenaren zijn daar ook niet voor opgeleid. Je moet als gemeente dit soort zaken uit handen durven geven aan mensen die daar wel verstand van hebben.

5.2 Zwembad

Woensdrecht heeft een mooi zwembadcomplex waar vele doelgroepen dankbaar gebruik van maken. We hopen dat die verschillende doelgroepen ook nog tot in lengte van jaren gebruik zullen maken van dit complex.

Wat ons wel zorgen baart is de groep recreanten, waarvoor de beschikbare gebruiksmomenten niet altijd even helder zijn weergegeven. Ook de constructie waarmee het zwembadcomplex en de exploitatie nu is opgezet kan voor verwarring zorgen.

D66zuidwesthoek ziet graag een onderzoek plaatsvinden naar de mogelijkheid om het buitenbad in de oude glorie te herstellen en in de zomermaanden continue voor recreatief gebruik beschikbaar te stellen. Hierbij kan tevens de mogelijkheid worden onderzocht of privatisering van het binnenbad een haalbare kaart is, zodat de gemeentelijke bijdrage in het zwembad niet tot enige verwarring kan leiden.

5.3 cultuur

In onze gemeente zijn vele amateurs actief met zaken die je onder cultuur kunt scharen: de carnavalsverenigingen, de talloze muziekgezelschappen, de hobbyclubs en noem ze verder maar op. Zonder veel ophef verrichten ze ook vaak educatief werk voor de jeugd. D66zuidwesthoek is bereid al die activiteiten, financieel en facilitair te ondersteunen. Dat doen we al via de Welzijnsnota.

Wij hopen van harte dat de initiatieven om in de theaterzaal van het Kloosterhof voorstellingen te organiseren met kwaliteit, succesvol zullen blijken. Mocht deze jonge loot aan de culturele boom enige organisatorische hulp nodig hebben, dan is D66zuidwesthoek bereid dat een beperkt aantal jaren te doen.

De professionele (maar ook op vrijwilligerswerk berustende) bibliotheken zijn voor ons buitengewoon belangrijk. Het is vanzelfsprekend dat op die instellingen niet mag worden bezuinigd.

6.0 een duurzame gemeente

6.1 duurzaamheidsmonitor

De gemeente Woensdrecht scoort buitengewoon slecht op het gebied van duurzame ontwikkeling (zie www.duurzaamheidsmeter.nl). Zij behaalt een score van 19,9 %. In normale schooltermen een 2. D66zuidwesthoek stelt zichzelf ten doel in de volgende vier jaar deze score aanzienlijk te verbeteren. Dat kan door veel sterker in te zetten op energiebesparende maatregelen, accent te leggen op duurzaam inkopen en duurzaam groenbeheer en op veel andere terreinen

6.2 Ruimtelijke ontwikkeling

Een goede inrichting van het bebouwde gebied draagt bij aan een vitale leefomgeving, minder milieudruk en het behoud van de open ruimte. Het ruimtegebruik van wonen en werken moet effectiever. Ook om het draagvlak voor voorzieningen te behouden.

De gemeente zal eerst en vooral moeten streven naar revitalisering, herstructurering en verdichting van woonwijken en bedrijventerreinen.

Met de bestaande bedrijventerreinen willen we afspraken maken over gezamenlijke voorzieningen voor woon-werkverkeer. Tevens kan hierdoor de openbaar vervoerfunctie worden versterkt.

6.3 Beleid 'Landschap ontwikkelen met kwaliteit'

De essentie van ontwikkelingsgerichte landschapsstrategie (OLS) is dat ontwikkelingen in het landelijk gebied de ruimtelijke kwaliteit van het landschap behouden en versterken. Ontwikkelingen zijn toegestaan, mits de kwaliteit van het landschap verbetert of tenminste niet achteruit gaat.

Het hoofddoel van OLS is om overal een mooi en bruikbaar landschap te behouden of te ontwikkelen. Een landschap waar mensen van houden, trots op zijn en zich thuis voelen. Dit betekent dat we moeten zorgen voor een functionele inrichting van het landschap voor de gebruiksfuncties in het landelijk gebied, behoud en ontwikkeling van identiteit, verscheidenheid en beleving van het landschap.

De aantasting van het landschap komt onder andere door gebrek aan ruimte, verkeerd gebruik. Iemand die verspilt komt altijd te kort.

Er ontwikkelen zich allerlei stedelijke functies in het landelijk gebied, zoals kleine bedrijven, woningen, windmolens, opslag en transport. Ook de ontwikkeling van landbouw, recreatie en natuur kan de kwaliteit van het landschap aantasten.

OLS gaat ervan uit dat landschap voortdurend in ontwikkeling is. Koppelen en combineren van verschillende functies is van belang. Iedere activiteit kan een kwaliteitsimpuls voor het landschap opleveren. Niet alleen in waardevolle gebieden, maar zeker ook in minder aantrekkelijke gebieden. Verantwoord en mooi ontwikkelen en verbeteren, vanuit de gedachte dat nú gewerkt wordt aan het cultureel erfgoed en de ruimtelijke kwaliteit van de toekomst.

6.4 Ruimte voor water

De gemeente zal het groen, de waterlopen en de openbare ruimtes ecologisch inrichten en beheren. Daarnaast dient ze riooloverstorten te saneren en regenwater zo snel mogelijk in de grond te infiltreren. Hemelwater wordt nu nog veel in het riool gedumpt.

D66zuidwesthoek is groot voorstander van het direct terug te geven aan de natuur, waardoor verdroging teruggedrongen wordt en overbelasting van het riool (en de daarmee gepaard gaande overstromingen) voorkomen. We moeten zuiniger worden met ons drinkwater. Hergebruik van hemelwater voor auto wassen en tuinsproeien zal gestimuleerd moeten worden.

6.5 rioolrecht en waterverbruik

D66zuidwesthoek pleit er al jaren voor het rioolrecht te koppelen aan het waterverbruik. Dat heeft een paar voordelen.

Ten eerste wordt zuinig omspringen met water dubbel beloond: een lage waterrekening en ook een lagere rioolaanslag. Daarnaast is het ook eerlijker: er ontstaat differentiatie naar gebruik. Vanzelfsprekend moet de invoering budgettair neutraal gebeuren.

6.6 Wegen

Sinds de herindeling heeft de coalitie van ABZ, CDA en VVD besloten om miljoenen (in de laatste 4 jaar 6 miljoen euro!) te investeren in herinrichting van wegen. Dit alles in het kader van "Duurzaam veilig" met de bedoeling om het aantal verkeersslachtoffers terug te dringen. Of die investeringen echt tot vermindering van het aantal slachtoffers hebben geleid, is twijfelachtig. Op de aangepakte wegen vielen gelukkig al weinig tot geen slachtoffers. Toch werd er met het motief van veiligheid enorm geïnvesteerd.

De meeste ongelukken gebeuren op de A4 (autosnelweg) en de N289 (Scheldeweg - Putseweg), maar deze wegen worden niet of nauwelijks aangepakt.

De overige ongelukken waren veelal incidenten. Niet dat die minder erg zijn. Elk verkeersslachtoffer is er een teveel, maar je kunt er geen beleid voor maken. We zullen moeten accepteren dat er altijd slachtoffers blijven vallen.

Waarom dan toch nog al die investeringen?

Er worden geen doelstellingen geformuleerd bij alle herinrichtingen. De controle of een herinrichting effect heeft gehad, valt dus ook niet uit te voeren. Wat we wel kunnen zien, is dat nieuwe problemen zijn ontstaan door een aantal herinrichtingen. Ook vanuit deze invalshoek blijven wij dus tegenstanders van de randweg.

D66zuidwesthoek vindt dat we al veel te ver zijn doorgeslagen in alle herinrichtingen. Sinds de aanleg van de twee rotondes bij de op- en afritten naar de A58 staan daar zowel 's ochtends als 's avonds files. Voordien zijn die er die nooit geweest. Door de plaatsing van bloembakken worden straten als de Ossendrechtseweg regelmatig getroffen door vandalen die de bakken omgooien of leeghalen. De onderhoudskosten hiervoor lopen gestaag op. Aangelegde chicanes vormen geregeld het strijdtoneel van racende auto's die trachten de tegenligger voor te zijn. De vele drempels zorgen voor oponthoud voor ambulance en brandweer, terwijl de aanrijdtijden toch al overschreden worden.

Verkeersveiligheid is belangrijk, maar veiliger kunnen we Woensdrecht niet meer maken. We moeten de burgers hiervoor dan ook niet nog meer geld uit hun portemonnee trekken.

De weggebruiker zelf is nu aan zet.

Om het gebruik van de fiets en het openbaar vervoer aantrekkelijker te maken, willen we de mogelijkheden om fietsen bij bushaltes te kunnen parkeren, uitbreiden. Daarnaast zullen wij ons inzetten voor de plaatsing van een stelabri's, vooral op plaatsen waar de jeugd geduldig op de bus wacht.

<ul style="list-style-type: none">• inbreiden i.p.v. uitbreiden• verbeteren van waterhuishouding• duurzaam bouwen• afvalheffing naar rato van afvalproductie	<ul style="list-style-type: none">• meetbare doelen energiebesparing• duurzaamheid uitgangspunt voor inkoopbeleid (+5%)• lichtvervuiling en geluidsoverlast tegengaan• rioolrecht koppelen aan waterverbruik
---	---

7.0 een veilige gemeente

7.1 politie

D66zuidwesthoek wil dat de politie en gemeente lokaal meebeslissen over de veiligheid. Als de centralisatie van de politie landelijk doorgaat, bestaat het risico dat de politie minder betrokken zal zijn bij die lokale veiligheid.

Als Den Haag de prioriteiten bepaalt, staan de burgemeester en de gemeenteraad buiten spel.

Daarmee vergroot je de kloof tussen de politiek en de mensen om wie het gaat.

Wij willen duidelijk weten wie, waarvoor verantwoordelijk kan worden gehouden. Laat de burgemeesters uit een regio gezamenlijk bepalen wie er verantwoordelijk is voor het korpsbeheer en natuurlijk blijft de burgemeester van elke gemeente eerstverantwoordelijke.

In tegenstelling tot de andere partijen, wil D66zuidwesthoek veel meer aandacht voor huiselijk geweld .

Op de prioriteitenlijst die de raad voor 2006 heeft vastgesteld, staat dit item op de laatste plaats. Het is aan onze inzet te danken dat het überhaupt is opgenomen.

7.2 brandweer

D66zuidwesthoek maakt zich zorgen over de inzetbaarheid van onze brandweercorpsen.

De gemeenteraad heeft gekozen voor vier brandweerposten, omdat zo een optimale veiligheid wordt gecreëerd.

Maar dan moeten die vier posten ook optimaal bemand en inzetbaar zijn.

Anders scheppen we een schijnveiligheid.

De veiligheid van onze inwoners is gebaat bij een goed getraind, goed geoutilleerd en ervaren brandweerkorps dat binnen gestelde tijdslimieten ter plaatse is.

Wij vragen ons af of onze wens van een zo groot mogelijke veiligheid voor onze inwoners zo langzamerhand niet een te grote belasting vormt voor de enthousiaste vrijwilligers die gezamenlijk onze brandweer vormen.

Gelet op de vele uren die zij moeten maken voor oefeningen en opleiding en het sporadisch aantal malen dat zij hun kennis, ervaring en materieel kunnen inzetten.

7.3 ambulance

Met het verhuizen van de ambulancediensten naar het ziekenhuis Lievensberg worden de aanrijdtijden waarschijnlijk bekort. Weliswaar zijn ambulances uit België en vanaf de vliegbasis snellere oplossingen, maar de kwaliteit van de Nederlandse ambulances staat op eenzame hoogte. Het personeel is beter uitgerust en gekwalificeerd om al in de wagen medische handelingen te verrichten.

Zij bieden heel wat meer dan alleen transport.

7.4 rampenplannen

Wij wonen in een risicogebied. Die constatering behoeft geen nadere uitleg.

Nog steeds blijkt de communicatie tussen het Antwerpse en onze gemeente, zorgwekkend. Recente incidenten getuigen daarvan.

Toch lijkt het of de aandacht voor rampenplannen sterk is verminderd. D66zuidwesthoek zal de volgende vier jaar grote aandacht vragen voor de actualisatie van de rampenplannen en een uitvoerige voorlichting aan de bevolking. Daarbij moet aan oefeningen in grensoverschrijdend verband, veel meer aandacht worden besteed. Grensoverschrijdend overleg moet geïntensiveerd worden, en de communicatielijnen met onze buursteden dienen rechtstreeks open te staan.

Wij zijn blij met de invoering van de SMS waarschuwing. Het is een efficiënte methode grote groepen burgers te bereiken.

7.5 milieu

Het lijkt misschien alsof de luchtverontreiniging in onze Zuidwesthoek is verminderd. Het tegendeel is waar. De aandacht ervoor is echter wel weggezaakt. Dat je mogelijk minder merkt, betekent nog niet dat er ook minder is. De geluidsoverlast vanuit het zuidwesten is sterk toegenomen.

Voor D66zuidwesthoek blijven de luchtkwaliteit en geluidsoverlast voortdurende punten van aandacht.

<ul style="list-style-type: none">• voor zijn taak berekende brandweer• lokale sturing politie	<ul style="list-style-type: none">• grensoverschrijdende alarmering• betere voorlichting rampenplannen• grensoverschrijdende oefeningen
---	---

8.0 een toekomstgerichte gemeente

8.1 wonen

D66zuidwesthoek heeft de woonvisie 2005 afgewezen. Voornaamste reden hiervoor is dat de woonvisie uitgaat van traditionele denkwijze over woningbouw. De woonvisie geeft globaal aan voor welke doelgroepen de gemeente woningen zou moeten laten bouwen. Waar, wanneer en hoe geeft deze visie niet aan.

Zo wordt geaccepteerd dat we in 2015 een tekort hebben van 400 seniorenwoningen en 270 woningen voor verzorgd en beschermd wonen. Dat is niet acceptabel.

D66zuidwesthoek is groot voorstander van zaken als perceel- en woningsplitsing en wonen in bijgebouwen. Deze denkwijze past niet in het aartsconservatieve Woensdrecht en dus staan wij alleen in onze kritiek op de woonvisie. Alles draait om plan “de Hoef”.

D66zuidwesthoek is voor spreiding van de nieuw te bouwen woningen over de verschillende kernen. Kleinschalige projecten, veelal particulier initiatief, hebben onze voorkeur. Voordelen daarbij zijn lagere bouwkosten, inbreiding i.p.v. uitbreiding en meer variatie in bouwstijlen.

Iedereen praat wel over starterswoningen, maar ons initiatiefvoorstel daarover is door de coalitie afgewezen. Iedere woningbouwlocatie wordt ingenomen door projectontwikkelaars. Die bouwen niet voor de starters. Sociale woningbouw en goedkope seniorenwoningen komen in hun woordenboek niet voor.

De gemeentelijke woonvisie zou daar verandering in moeten brengen, maar doet dat niet.

<ul style="list-style-type: none">• bouw van starterswoningen• bouw van goedkope en dure seniorenwoningen• op afstand plaatsen van welstandscommissie	<ul style="list-style-type: none">• beleidsvoornemens toetsen gevolgen minder validen• vrijheid in perceels- en woningsplitsing• op afstand houden projectontwikkelaars
---	---

8.2 onderwijs

In de gemeente Woensdrecht kan men voor het onderwijs een driedeling maken. We kennen het primaire onderwijs, het secundaire onderwijs en daarnaast wordt er vanuit particulier initiatief en door instituten ook in onderwijs voorzien.

8.3 primair onderwijs

Binnen Woensdrecht bestaan er naast het openbaar onderwijs ook twee vormen van bijzonder onderwijs, te weten het protestants-christelijke en het rooms-katholieke.

Hoewel D66zuidwesthoek dus een warm voorstander is van openbaar onderwijs, vinden wij dat Woensdrecht ook andere vormen van onderwijs moet blijven aanbieden, zolang daar binnen de gemeente voldoende draagvlak voor bestaat. Ouders met een andere levensovertuiging kunnen hun kinderen in de omgeving naar school laten gaan.

8.4 brede school

De plannen van een brede school zijn in een vergevorderd stadium. We zijn als D66zuidwesthoek voorstander van het continueren en zo snel mogelijk uitvoeren van deze constructie in alle kernen. Deze samenwerking tussen de verschillende besturen en organisaties zoals kinderdagverblijf, bibliotheek en GG&GD verdient steun in de rug. Wel moeten de eigen identiteit en eigen zeggenschap voor zowel ouders als leerkrachten behouden blijven.

De brede school kan ook concentratie met zich meebrengen van gebouwen. Daardoor ontstaan vrije percelen. Op die vrijkomende locaties voorzien wij starterswoningen. Wij hebben ons daar al hard voor gemaakt in de gemeenteraad.

8.5 secundair onderwijs

D66zuidwesthoek verzet zich tegen bezuinigen op de bijdrage van de gemeente aan het VMBO en pleit voor betere communicatie tussen school en gemeentebestuur.

De reden dat wij ons hiervoor hard maken is dat wij een mooie toekomst zien voor het secundair onderwijs in onze gemeente.

Op onze VMBO is de horeca een belangrijke afdeling. Die moet worden gekoesterd.

Verder zien wij voor onderwijs in zorg en natuur/milieu grote kansen. Een opleiding die zich richt op zorg, zou gemakkelijk gekoppeld kunnen worden aan de Woensdrechtse zorginstellingen. Daar zijn de bewoners van de instellingen bij gebaat en ook biedt dat kansen voor de leerlingen.

Waarom zou hetzelfde niet kunnen gelden voor een opleiding richting groen? Woensdrecht heeft een bijzonder landschap met een hoge diversiteit: de Brabantse Wal, Kalmthoutse Heide de Ossendrechtse polders en de Boudewijngroeve.

8.6 overig onderwijs

Politie- en defensieopleidingen (waaronder brandbestrijding) liggen op een zeldzaam hoog niveau. Wij dienen deze instituten de ruimte te bieden zich door te ontwikkelen.

Daarnaast is er in Woensdrecht een groot aantal mensen actief met het geven van cursussen: computeropleidingen, wijnopleidingen, fotografie en lessen in een andere taal.

D66zuidwesthoek vindt dit een goede zaak. Op politiek vlak kunnen we echter weinig doen voor deze initiatieven, maar we zouden wel laagdrempelig lokalen ter beschikbaar kunnen stellen, waarmee wij onze waardering tonen.

D66ZUIDWESTHOEK STAAT VOOR INVESTEREN IN MENSEN EN NIET IN STENEN.

• accent op bevordering gevarieerd onderwijs aanbod	• actief beleid tegen schoolverzuim

9.0 een werkzame gemeente

9.1 Werkgelegenheid

D66zuidwesthoek is van mening dat we uiterst voorzichtig moeten zijn met het bestemmen van gronden, zeker wanneer een stuk grond de bestemming van bedrijventerrein dient te krijgen.

Woensdrecht voorziet in werkgelegenheid, niet alleen voor eigen inwoners maar ook voor buurgemeenten

De ontwikkeling van de werkgelegenheid dient zich vooral te richten op de sectoren zorg, milieu en recreatie, horeca en scholing.

De ontwikkeling van wonen en werken blijkt regionaal gebonden te zijn, niet zo zeer lokaal. Woensdrecht is een aantrekkelijke gemeente om in te wonen, de grote steden liggen binnen handbereik. Wij denken hierbij aan het West-Europese havengebied tussen Rotterdam en Antwerpen.

Laat het werk op afstand en kom heerlijk thuis in uw eigen rustige, groene woonplaats.

Wanneer een ondernemer zijn activiteiten wil uitbreiden of anders wil invullen, moet daartoe gelegenheid geboden worden. Of deze ondernemer nu een horecagelegenheid uitbaat of een winkel heeft, maakt niet uit.

Een nauwe samenwerking met de ondernemers, hetzij individueel, hetzij vertegenwoordigd in een ondernemersvereniging, is erg belangrijk. De ondernemers weten natuurlijk veel beter wat goed is in/op hun werkterrein dan de ambtenaren op het gemeentehuis. Een breed aanbod van winkels geeft kleur aan de Woensdrechtse bedrijvigheid.

9.2 Toekomstige industriële ontwikkelingen

Woensdrecht ijvert sterk voor de vestiging van Maintenance Valley. Wij vinden dit voorbarig, aangezien de consequenties van dit project voor onze gemeente absoluut niet te overzien zijn.

Wat betekent de komst van Maintenance Valley voor de diverse kernen? Waar blijven we dan met ons, door U gewenste, Kernenbeleid? Platteland met accenten? Recreëren in het groen? Wat betekent dit voor de woningbouw in onze gemeente? Welke infrastructurele maatregelen zijn nodig om de verkeersstromen aan te kunnen? Hoeveel en wat voor soort industrie komt er naar onze gemeente en waar kunnen we deze herbergen? Kortom: welke impact heeft dit project op het huidige Woensdrecht, c.q. kan Woensdrecht dit project wel aan? D66zuidwesthoek pleit voor een grondig onderzoek hiernaar alvorens een gefundeerd standpunt in te nemen.

Natuurlijk zijn we ons ervan bewust dat Woensdrecht helemaal niets te vertellen heeft over de eventuele komst van een project als Maintenance Valley. Wel willen we, wanneer wij voor het voldongen feit worden geplaatst, afhankelijk van de resultaten van het onderzoek, actief meedenken met de landelijke overheid hoe dit project het best inpasbaar is binnen de gemeente Woensdrecht.

Zo lijkt het ons in elk geval zinvol om het project randweg op zijn minst op te schuiven tot er meer bekend is over Maintenance Valley. Bij doorgang van het project zou het geplande tracé van de randweg wel eens zeer ongelukkig kunnen blijken.

<ul style="list-style-type: none"> • werk in toerisme • werk in zorg • werkgelegenheid voor eigen inwoners • werk in onderwijs en opleidingen 	<ul style="list-style-type: none"> • werk in landbouw en natuurbeheer • werk in detailhandel • geen investeringen grote bedrijventerreinen • geen extra bevolkingsgroei • inkoop prioriteit eigen bedrijven (+5%)
---	--

Wat betekent stemmen op D66zuidwesthoek?

Hoogwaardig, kleinschalig en duurzaam

Heel in het kort betekent stemmen op D66zuidwesthoek dat u stemt voor:

<p>1. <u>Een zuinige gemeente</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • kerntakenbeleid • 0+ optie. Geen nieuwe uitgaven tenzij • geen nieuwe wegen en hobbels, wel onderhoud • terugbrengen van ambtelijke kosten • verhoging belastingen met max. inflatiecorrectie • afschaffen honden- en toeristenbelasting • investeren in mensen, onderhoud, voorzieningen
---------------------------------------	--

<p>2. <u>Een duidelijke gemeente</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • minder regels met duidelijke randvoorwaarden • beter gestroomlijnde procedures • éénloketfunctie bouw- en verbouwvergunningen • vraagwijze sturing, niet aanbodsgewijs • 3 deskundige wethouders buiten de politiek • buurtplatforms een eigen budget • invoering burgerinitiatief en referendum • pro-actief inspraak burgers bij belangrijke besluiten
<p>3. <u>Een groene gemeente</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • teruggeven van Wilhelmina kazerne aan natuur • uitbreiding grenspark • invoeren landschapsbeleidsplan • uitvoeren groenbeleidsplan
<p>4. <u>Een zorgzame gemeente</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • uitbouwen GOW • opstellen nota volksgezondheid • voldoen aan de eisen gesteld in de WCPV. • individuele sport subsidie • invoering minimabeleid • Zorgdragen uitvoering van de jeugdgezondheidszorg (JGZ) • bevorderen voldoende aanbod huisartsenzorg • invoering portefeuille integratie • uitbreiden recreatief zwemmen • inspraak ouderen
<p>5. <u>Een sportieve en culturele gemeente</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Eerlijke verdeling welzijnssubsidie • Ook individuele sport subsidie • Weer invoeren van sportraad • Onderzoek naar meer recreatief gebruik zwembad • Blijvende steun aan culturele instellingen
<p>6. <u>Een duurzame gemeente</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • inbreiden i.p.v. uitbreiden • verbeteren van waterhuishouding • duurzaam bouwen • afvalheffing naar rato van afvalproductie • meetbare doelen energiebesparing • duurzaamheid uitgangspunt voor inkoopbeleid (+5%) • lichtvervuiling en geluidsoverlast tegengaan • rioolrecht koppelen aan waterverbruik
<p>7 <u>Een veilige gemeente</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • voor zijn taak berekende brandweer • lokale sturing politie • grensoverschrijdende alarmering • betere voorlichting rampenplannen • grensoverschrijdende oefeningen
<p>8. <u>Een toekomstgerichte gemeente</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • bouw van starterswoningen • bouw van goedkope en dure seniorenwoningen • op afstand plaatsen van welstandscommissie • beleidsvoornemens toetsen gevolgen minder validen • vrijheid in perceels- en woningsplitsing • op afstand houden projectontwikkelaars accent • op bevordering gevarieerd onderwijs aanbod • actief beleid tegen schoolverzuim

9. Een werkzame gemeente

- werk in toerisme
- werk in zorg
- werkgelegenheid voor eigen inwoners
- werk in onderwijs en opleidingen
- werk in landbouw en natuurbeheer
- werk in detailhandel
- geen investeringen grote bedrijventerreinen
- handhaving huidige aantal inwoners
- inkoop prioriteit eigen bedrijven (+5%)